

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 1/22 Paikka: Pappila
PUHEENJOHTAJA	Jari Kemppainen, kirkkoherra	läsnä
JÄSENET	Matti Huomo, vpj. Matti Aaltonen Tero Ahlqvist Leena Eerola Jukka Lehto Kati Pinola Kirsi Saarinen Rauha Valkama	läsnä poissa läsnä läsnä läsnä läsnä läsnä läsnä
HENKILÖKOHTAISET VARAJÄSENET	Jaakko Simola Tomi Hämäläinen Seppo Rinne Anna-Mari Henriksson-Helmikkala Taina Aspila Tiina Kokkola Eliisa Lahtinen Eija Lankinen	
YHTEENSÄ		8/9
MUUT OSALLISTUJAT	Kirsi Urkko, kirkkovaltuuston pj läsnä Esko Peltonen, kirkkovaltuuston vpj. läsnä Janne Vesto, kappalainen poissa	
PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ	Sari Janhunen, vt talouspäällikkö läsnä	
MUUT SAAPUVILLA OLEVAT		
KÄSITELLYT ASIAT	98§ - 111§	
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja Jari Kemppainen	Pöytäkirjanpitäjä Sari Janhunen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN	Pvm 5.9.2022 Kirsi Saarinen	Pvm 5.9.2022 Kati Pinola
PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN JA SIITÄ ILMOITTAMINEN	Tarkastettu pöytäkirja on ollut nähtävänä taloustoimistossa 6.9.2022 lähtien. Nähtävillä olosta on ilmoitettu seurakunnan ilmoitustaululla. 6.9.2022–21.9.2022 välisenä aikana (vähintään 14 päivää). Todistaa ____ . ____ . 2022 Jari Kemppainen, kirkkoherra	

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 2/22 Paikka: Pappila
---	---	--

- 98 § KOKOUKSEN AVAAMINEN
- 99 § KOKOUSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN
- 100 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN
- 101 § PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLAPITÄMINEN
- 102 § TYÖJÄRJESTYKSESTÄ PÄÄTTÄMINEN
- 103 § TOMMOLAN HAUTAUSMAAKATSELMUS
- 104 § KIRKOLLISVEROPROSENTTI VUODELLE 2023
- 105 § TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINTA 2023
- 106 § VALITUS KORKEIMPAAN HALLINTO-OIKEUTEEN
- 107 § JÄSENMÄÄRÄN, TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTA
- 108 § KOLEHTISUUNNITELMA SYYSKAUKAUDEKSI 2022
- 109 § ILMOITUSASIAT
- 110 § OIKAISUVAATIMUSOHJEEN ANTAMINEN
- 111 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

- 1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT**
- 2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET**
- 3 HANKINTAOIKAISU**
- 4 VALITUSOSOITUS**
- 5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU**

Alkuhartaus:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 3/22 Paikka: Pappila
---	---	---

98 § KOKOUKSEN AVAAMINEN

- Esitys:** Puheenjohtaja avaa kokouksen.
- Päätös:** Alkuhartauden jälkeen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.40.
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

99 § KOKOUSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

- Esittely:** Kirkkojärjestyksen 9 luvun 1 §:n mukaan kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten. Kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.
Jos kirkkoneuvoston jäsen haluaa saattaa jokin asian neuvoston käsiteltäväksi, hänen on annettava asiasta kirjallinen esitys puheenjohtajalle, jonka tulee ottaa asia esille neuvoston seuraavassa kokouksessa. Kokouksessa voi aloitteen tehdä suullisestikin. Kokouskutsut on postitettu 31.8.2022.
- Päätösesitys:** Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
- Päätös:** Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

100 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN

- Esittely:** Kirkkoneuvosto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Tarkastamisessa on noudatettu aakkosjärjestystä.
- Päätösesitys:** Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Jukka Lehto ja Kati Pinola.
- Päätös:** Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Kirsi Saarinen ja Kati Pinola.
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

101 § PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLAPITÄMINEN

- Esittely:** Tarkastettu pöytäkirja tai ilmoitus siitä tulee asettaa nähtäväksi seurakunnan ilmoitustaululle vähintään 14 päivän ajaksi. (KL 25 luku 3 §)
- Päätösesitys:** Kirkkoneuvoston kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 6.9.2022 lähtien. Nähtävillä olosta ilmoitetaan seurakunnan ilmoitustaululla.
- Päätös:** Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
- Toimenpiteet:**
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

102 § TYÖJÄRJESTYKSESTÄ PÄÄTTÄMINEN

- Esittely:** asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään, jollei neuvosto toisin päättää, esityslistan mukaisessa järjestyksessä.
- Päätösesitys:** Käsitellään asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.
- Päätös:** Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 4/22 Paikka: Pappila
---	---	---

103 § TOMMOLAN HAUTAUSMAAKATSELMUS

Valmistelija: Sari Janhunen

Esittelijä: Sari Janhunen

Esittely: Kirkkoneuvosto suoritti Tommolan hautausmaakatselmuksen kokouksessaan 7/2022 21.7.2022. Katselmuksessa todettiin seuraavaa.

Muistio

Puutarhuri Sari Viitanen hoitaa myös Tommolan hautausmaan esimiestehtävät. Hän kertoi käyvänsä kahdesti viikossa Tommolassa. Henkilöstö on ottanut hyvin ohjeistuksen vastaan ja toteuttanut pyydytetyt tehtävät. Tommolan hautausmaalla on viisi työntekijää ja noin 300 hoitohautaa. Haasteellista työtehtävien jaossa on että kaikki osapuolet ovat tyytyväisiä sekä päättäjät, asiakkaat että työntekijät.

Katselmuksessa havaittiin:

- Kappelin sisäänkäynnin katoksessa talvi hiekoituslaatikko, poistettava kesän ajaksi.
- Kappelin ulko-ovea on pidettävä avoimena yleisön wc tilojen tähden hautausmaan työntekijöiden työpäivän ajan.
- Tunnuksettomien hauta-alue oli hyvin hoidettu ja siisti.
- Usin puoli alue 13 todettiin myös hyvin siistiksi ja puistomaiseksi.
- Kappelin takana oleva huoltoalue samoin oli siistitty ja oli asiallisen näköinen.
- Hautausmaa-alueella 12 reunustaa lauta-aita metsän reunassa. Lautaa-aita todettiin epäsiistiksi ja päätettiin se purettavaksi. Kivitolpat jätetään ja niihin ripustetaan kettingit uudeksi aidaksi.
- Alueiden 12 ja vanhan alueen nro 11 välissä on punainen rakennus . Tällä välialueella on sepeli. Päätettiin että tämä sepelialue onkkaalantien portilta metsänreunaan on pidettävä rikkaruohoista vapaana lanaamisen avulla. Pääkäytävät on myös lanattava rikkaruohoista vuosittain. Muutoin alue saa olla nykyisen hoidon tasolla.
- Tällä samaisella alueella on Rakkaidemme muistolle muistokivi. Se täytyy pestä ja kivitykseltä poistaa sammaleet sekä leikata yli reunojen tulleet Tuijat.
- Viime kesänä tehdyt roska-astioita ympäröivät uudet puuaidan todettiin siisteiksi.
- Vesipisteille tulee hankkia isot astiat kasteluaitaiksi. Betonirenkaat tai vastaavat. Astioihin laitettava oravalaudat ettei pieneläimet huku.
- Muistolehdon alueelle puutarhuri ja talouspäällikkö saavat suunnitella vahoista poistetuista hautakivistä alustaa, johon omaiset voivat jättää muistoesineitä ja kukkia. Syksyisin hoitokauden jälkeen alue siistitään ja esineistö poistetaan. Tästä ajatuksesta ajatuksena tehdä lehti juttu.
- Alueen 11 vesipisteen takana on suntio Pentti Lahtisen hauta ja siinä pieni muistolaatta. Muistolaatan kirjoitus ei ole enää luettavissa. Kunnostetaan laatan teksti seurakunnan varoilla.
- Onkkaalan kirkonkylän puistohautausmaan kevät siivouksesta on huolehtinut Lions Club.
- Puistohautausmaan ruohikko tulisi trimmata kahdesti kesässä.
- Talvella pudonnut isot oksat pudonneet kuusesta. Siivottava pois.
- Kirkkoherra kertoi, että kunnan kanssa on alustavasti keskusteltu puistohautausmaa käytön yhteistyöstä.
- Onkkaalantien varressa, ristetyalueella on liikennemerkkit: Vehoniemi 11 ja Kankahinen. Näiden merkkien alla on ollut opastekyltti hautausmaa. Kyltti rikkoontunut. Hankitaan uusi kyltti, jonka on oltava yhtä pitkä kuin tielaitoksen opastekyltit jotta kiinnitys saadaan molempiin päihin kylttiä.
- Sankarihautausmaa todettiin siistiksi.
- Kaatuneiden muistokiven reunalla havaittiin olevan 15 kpl betonilaattoja. Ne on vietävä pois.
- Karjalaan jääneiden muistomerkit angervot hoitoleikattava.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 5/22 Paikka: Pappila
---	---	---

- Onkkaalantien ja kirkkopihan välissä on kiviaitta. sisääntulon kohdalla kasvaa riippakoivu jonka kaatamisesta puhuttiin. Koivu todettiin kauniiksi riippakoivuksi mutta kyllä tiedostettiin että se kasvaessaan tulee vahingoittamaan kiviaitaa.

LAVA Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Liitteet:

Päätösesitys: Taluspäällikkö esittää, että hyväksytään muistio.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 6/22 Paikka: Pappila
---	---	--

104 § KIRKOLLISVEROPROSENTTI VUODELLE 2023

Valmistelija: Sari Janhunen ja Jari Kemppainen

Esittelijä: Sari Janhunen

Esittely: KL 15:2

Kirkollisvero. Seurakunnan jäsenten tulee osallistua niiden varojen hankkimiseen, joita tarvitaan 1 §:ssä mainittuihin menoihin (seurakunnan tehtävien toteuttamiseen, maksut kirkon keskusrahastoon). Se määrä, mikä kirkkovaltuuston vuosittain hyväksymän talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden kirkollisverona.

Kirkkovaltuusto vahvistaa vuosittain tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön.

Kirkollisveron suorittamisen perusteista määrätään erikseen.

KJ 15:3

Talousarvioon otetaan seurakunnan tehtävien hoitamiseen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Tuloarviona siihen on otettava kirkkolain 15 luvun 2 §:ssä tarkoitettu kirkollisvero, siihen liittyvät veronosuudet sekä seurakunnan muut tulot. Sen lisäksi siinä on osoitettava, miten seurakunnan rahoitustarve katetaan.

Valtionrahoitus tilitetään kunnan väkimäärän suhteessa kirkkohallituksen kautta.

Verokertymään vaikuttavat kunnan asukasmäärän kehitys, ikärakenne, asukkaiden tulokehitys ja ihmisten sitoutuminen seurakuntaan. Verotuloissa on odotettavissa todennäköisesti maltillista laskua tulevina vuosina. Kunnan asukasluvun ei odoteta nousevan. Ikärakenteeltaan Pälkäneellä vähän nuoria aikuisia suhteessa keski-ikäisiin ja ikääntyneisiin. Tämä osaltaan turvaa kirkollisverotulon säilymistä kaupunkiseurakuntia paremmin entisellä tasolla, koska työttömyys ei kasva samaa vauhtia suhteellisen suuren eläkeläisten määrän johdosta. Pälkäneellä työttömyys on Pirkanmaan kolmanneksi pienin. Pälkäneellä kunnan väestöstä seurakuntaan sitoutuneita on suhteessa hyvin verrattuna samankokoisiin kuntiin. Toisaalta jäsenmäärä kuitenkin laske lähes 1% vuodessa. Pälkäneellä seurakuntaan kuuluu 74,80 % pälkäneläisistä. Heinäkuussa 2022 seurakunnan jäseniä oli 4786. Jäsenmäärän ennustetaan vuonna 2023 olevan 4598 ja Pälkäneen kuntalaisista maksavan kirkollisveroa 48%.

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 16/2022 28.4.2022

Suositus kirkollisveroprosentin alentamisesta

Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt lopullisen laskelman soteuudistuksen yhteydessä tehtävän verouudistuksen vaikutuksesta kirkollisveroprosenttiin. Vuoden 2023 alusta voimaan tuleva verotulouudistus siirtää kuntien verotuloja valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Verorakenteen muutokset eivät saa voimaan tullessaan aiheuttaa verotuksen kiristymistä. Ansiotuloverotuksen muutokset toteutetaan nykyisen verojärjestelmän sisällä muuttamalla valtion tuloveroasteikkoa, kuntien veroprosentteja sekä useita eri vähennyksiä.

Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnetään jatkossa samoin perustein ja samansuuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 %-yks. ja valtion verotusta kiristetään vastaavasti. Valtion verotuksen kiristäminen toteutetaan pääasiassa tuloveroasteikon kautta, joka alkaisi nykyistä alemmalta tuloalasolta ja siihen tulisi yksi porras lisää. Kirkollisveroprosenttien alentaminen jätetään seurakuntien vapaaehtoisesti tehtäväksi. Verouudistuksessa kirkollisveron tuoton arvioidaan kasvavan noin 54 milj. euroa, ellei veroprosentteja alenneta alentamispainetaulukon mukaisesti. Tämä johtuu siitä, että uudistuksessa valtion tuloveron määrä kasvaa merkittävästi ja ensisijaisesti valtion tuloverosta tehtävät vähennykset kohdistuvat nykyistä enemmän valtion tuloveroon ja nykyistä vähemmän kunnallis- ja kirkollisveroon. Kirkko siis saisi sote-verouudistuksen yhteydessä perusteetonta hyötyä ja vastaavasti seurakuntaan kuuluvat verovelvolliset maksaisivat kirkollisveroa nykyistä enemmän. Jotta uudistus olisi kirkollisveron osalta tuottoneutraali, kirkollisveroprosentin keskimääräinen alentamistarve on valtiovarainministeriön laskelmien mukaan kokonaistasolla

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 7/22 Paikka: Pappila
---	---	---

noin 0,08 prosenttiyksikköä. Alentamistarve jakautuu kuitenkin seurakuntien välillä eri tavalla, johtuen erilaisista veropohjista.

Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkollisveroprosentti määrätään 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella, minkä johdosta pienin mahdollinen veroprosentin alentaminen on 0,05 prosenttiyksikköä. Koska joidenkin seurakuntien kohdalla alentamistarve on vähemmän kuin pienin mahdollinen alentaminen, kirkollisvero todennäköisesti kiristyy uudistuksen yhteydessä hieman joissakin seurakunnissa. Tämänhetkisen arvion mukaan kirkollisveron tuotto kasvaisi yhteensä noin 18 milj. eurolla, vaikka kirkollisveroprosentteja alennettaisiin alentamispainelaskelman mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että seurakunnan jäsenten kirkollisverorasitus kasvaa joissakin seurakunnissa hieman.

Kirkkohallitus kehottaa seurakuntatalouksia tarkastelemaan kirkollisveroprosenttiaan VM:n alentamispainetaulukko huomioiden, ja päättämään veroprosentistaan niin, että verouudistus olisi lain tavoitteen mukaisesti neutraali myös kirkkoon kuuluvien näkökulmasta.

Pälkäneen seurakunnan osalta laskelma esittää kirkollisvero prosentin laskemista 1,8% - 1,7%. Kirkollisveron tuotto olisi tällöin 1 348 149€, verotulon nousu olisi 13 969 €. Mikäli veroprosenttia ei lasketa tuloja olisi lisää 79 303. Laskelma on teoreettinen. Pälkäneen seurakunnalla on ollut viimeiset 10 vuotta painetta nostaa kirkollisveroprosenttia. Talousarviot on jouduttu laatimaan alijäämäisiksi. Seurakunnan toiminnan talousarviot ovat olleet ns. 0 budjetteja, vaikka kulut ovat nousseet. Toimintaa on jouduttu supistamaan. Seurakunnan talouden on turvannut metsänmyyntituotot 50- 90 000€ vuodessa. Tulevina vuosina metsän myynnistä ei ole enää odotettavissa samanlaisia tuottoja. Siksi seurakunnan nykyisen toiminnan turvaamiseksi on perusteltua säilyttää nykyinen kirkollisveroveroprosentti 1,8.

- LAVA** Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.
- Liitteet:** Kirkkohallituksen yleiskirje 16/2022. Liite 1
Kirkkohallituksen väkiluku/verotulo ennuste Liite 2
- Päätösesitys** Taluspäällikkö esittää, että vuoden 2023 Pälkäneen seurakunnan kirkollisveroprosentti on 1,8.
- Päätös:** Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
- Toimeenpano** Kirkkovaltuustolle päätettäväksi.
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 8/22 Paikka: Pappila
---	---	--

105 § TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINTA 2023

Valmistelija: Jari Kempainen, Sari Janhunen

Esittelijä: Jari Kempainen

Esittely:

Kirkkohallitus on antanut uuden talous ja toimintasuunnitelman laadintaohjeen.

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 24/2022 29.8.2022 Seurakuntien ja seurakuntayhtymien (seurakuntatalouksien) talousarvio-ohje

Seurakuntatalouden talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma laaditaan noudattaen kirkkolain ja -järjestyksen 15 luvun säädöksiä ja Kirkkohallituksen antamia määräyksiä (KL 22 luku 2 § kohta 7 c). Kirkkojärjestyksen 15 luvun 1 §:ssä säädetään, että seurakunnan ja seurakuntayhtymän toiminnassa on noudatettava talousarviota ja hyvän talouden hoidon periaatteita. Omaisuutta on hoidettava tuottavasti ja riskit halliten. Samalla säädetään (KJ 2 §) toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisesta kolmeksi vuodeksi -vuosista ensimmäinen on talousarviovuosi- ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden hyväksymisestä siinä. Kirkkojärjestyksessä määritellään myös talousarvion rakenne sekä säädetään tulojen ja menojen tasapainosta ja alijäämän kattamisvelvollisuudesta.

Olenneisimmat muutokset ja lisäykset:

- Kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston vastuissa on nostettu esiin omistajapolitiikka ja seurakuntakonsernin kokonaisuus (kohta 1.2)
- Talousarvion yhteyttä kirjanpitoon ja tilinpäätökseen on korostettu (kohta 1.3).
- Talousarvion sitovuustasoista ja niiden käytännön merkityksestä on ohjeistettu aiempaa laajemmin (kohta 1.4).

• Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen talousarvioista ja talousarvion laatimisesta seurakuntaliitostilanteessa on omat kohtansa (kohdat 1.8 ja 1.9).

Hautainhoitorahaston yli- ja alikatteisuuteen ohjeistetaan ottamaan kantaa. Lisäksi ohjeistetaan, että seurakuntaliitostilanteessa samankaltaisessa taloudellisessa asemassa olevat hautainhoitorahastot tulee pyrkiä yhdistämään.

- Talousarvion valmistelun lähtökohdissa (kohta 3.1) on korostettu strategialähtöisyyttä (koko kirkon strategia, hiilineutraali kirkko 2030, ympäristödiplomi, kiinteistöstrategia, seurakuntatalouden oma strategia).

Kohdassa on nostettu esiin myös mahdollisuus seurakuntalaisten osallistamiseen osallistavan budjetoinnin kautta.

- Talousarviokehysten laajentamisesta (kohta 3.2, b) on linjattu, että koska kirkkolaki ei tunne siirtomääräraha -käsitettä, talousarviokehysten laajentaminen edellisenä vuonna säästyneillä määrärahoilla ei lähtökohtaisesti ole mahdollista. Seuraavan vuoden talousarviossa tai lisätalousarviossa voidaan ottaa huomioon vain nimetyt hankkeet ja hankinnat, joiden toteutuminen perustellusta syystä siirtyy edelliseltä vuodelta.

- Talousarvion yleisperusteluissa (kohta 4.1) ohjeistetaan ottamaan kantaa valtionrahoituksen riittävyyteen ja esittämään arvio suunnitellusta käytöstä.

Kohdassa tulee esittää myös seurakuntatalouden nykytila kriisiytyvän seurakunnan mittareiden valossa sekä mikäli seurakuntatalous muodostaa konsernin, konsernin taloustilanne lyhyesti.

- Talousarvion yleisperusteluissa (kohta 4.1) esitetään myös tavat, joilla seurakuntatalous edistää hiilineutraali kirkko 2030-strategiaa ja huolehtii ympäristöasioista. Kohdassa esitetään arvio seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti.

- Käyttötaloussosassa (kohta 4.2) on ohjeistettu, ettei sisäisiä eriä merkittäisi sitoviksi eriksi.

- Sitovien toiminnallisten tavoitteiden asettamista on tarkennettu (kohta 4.2.2).

- Henkilöstöstä annettavia tietoja on täydennetty (kohta 4.2.3).

- Investointiosaan (kohta 4.4) on lisätty maininta, että investointiosan perusteluissa tulee tuoda esiin, miten talousarvion investointihankkeet tukevat seurakuntatalouden kiinteistöstrategian toteutumista.

Tämä talousarvio-ohje tulee voimaan heti, mutta sitä tulee noudattaa viimeistään 1.1.2023 lähtien laadittaessa talousarviota vuodelle 2024.

Kirkkoneuvosto antaa toimialoille talousarvion laadintaohjeen.

Siinä annetaan ohjeita toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisesta.

Kirkkoherra laatintu toimialoille laadintaohjeen.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 9/22 Paikka: Pappila
---	---	---

Kirkkovaltuuston (2021) hyväksymä OVET AUKI- strategia

- Monet ovet ovat jo auki - *pidetään huolta siitä, että ne pysyvät myös auki*
- Avataan ovet oikein levälleen, kuullaan seurakuntalaisia: *mitkä ovet pitäisi avata*
- Painopisteenä: *kylien ovet, ikääntyvien ovet sekä lapsien ja lapsiperheiden ovet*
- Kohdennetaan *viestintää kertomalla avoimista ovista*
- Kohdistetaan *seurakuntalaisten rekrytointia ja koulutusta*

Ovet auki tulevaisuuteen

- Uusien luottamushenkilöiden perehdytys, valmennus ja strategian soveltaminen
- **Piispantarkastus:** piispantarkastusprosessin starttipäivä sunnuntai 2.4.2023, prosessi ja päätös pe-su 27.-29.10.2023
- **Hiilineutraalikirkko** –Ympäristödiplomi- valtuustokaudella 2023-2026
- Kiinteistöstrategian soveltaminen ja päivitys vastaamaan kirkkohallituksen ohjetta. Kiinteistöstrategia hyväksytty kirkkovaltuustossa 4/8.12.2020 § 35

LAVA Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Liitteet: Talousarvion laadintaohje liite 3
Kirkkohallituksen talousarvion- ja toimintasuunnitelman ohje liite 4

Päätösesitys: Hyväksytään talousarvion laadintaohje.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Toimeenpano Työntekijät, vastuuryhmät, kappelineuvosto

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 10/22 Paikka: Pappila
---	---	---

106 § VALITUS KORKEIMPAAN HALLINTO-OIKEUTEEN

- Valmistelija:** Jari Kemppainen, Sari Janhunen
- Esittelijä:** Sari Janhunen
- Esittely:** **KN 6/2022**
Hallinto-oikeuden ratkaisu
Pääasiaratkaisu
Hallinto-oikeus, hyläten valitukset muutoin, muuttaa lupamääräyksiä 9 ja 42.
Valmisteluluvan täytäntöönpanon kieltäminen
Hallinto-oikeus hylkää vaatimukset valmisteluluvan täytäntöönpanon keskeyttämisestä. Perustelu.t Asian tultua tällä päätöksellä ratkaistuksi, ei täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevien vaatimusten hyväksyminen ole tarpeen.
Muutoksenhaku
Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksaannista eli viimeistään 25.7.2022.
Päätösesitys: Kirkkoherra esittää, että päätetään valitusluvan anomisesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen.
Päätös: Kirkkoneuvosto päätti, että anotaan valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta.
- KN 8/2022**
Liitteenä seurakunnan valituslupahakemus ja valitus
- LAVA** Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.
- Liitteet:** Valituslupahakemus ja valitus liite 5
Pälkäneen seurakunnan valituskirjelmä liite 6
- Päätösesitys:** Merkitään tiedoksi.
- Päätös:** Merkittiin tiedoksi.
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 11/22 Paikka: Pappila
---	---	--

107 § JÄSENMÄÄRÄN, TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTA

Valmistelija: Jari Kemppainen
Esittelijä: Jari Kemppainen
Esittely: Heinäkuun lopussa jäsenmäärä oli 4786, vuoden alussa jäsenmäärä oli 4816. Jäsenmäärä on laskenut vuoden alusta 30 jäsenellä.
Kastettuja tammi-heinäkuussa oli 19, seurakuntaan liittyneitä 6, kuolleita 43, seurakunnasta eronneita 16, muuttovoitto 4 jäsentä.

Tammi-heinäkuussa järjestettiin 879 tapahtumaa, joissa oli 14 071 osallistujaa.

Tammikuun-heinäkuun

Toimintatuotot olivat 155 650 €
Toimintakulut – 794 086 €
Toimintakate – 638 969 €
Verotulot 820 367 €
Vuosikate 187 589 €

Verotulojen kehitys

Pälkäneen seurakunnan elokuun verotulot ovat 91 382 €, muutos viime vuoden heinäkuun verotuloihin 18,6 %. Alkuvuoden verotulot 911 699 €. Muutos viime vuoden vastaavaan ajankohtaan on 2,9 %.

Koko kirkossa elokuun verotulot nousivat 17,4 % verrattuna vuoteen 2021

ja alkuvuoden verotulot nousivat 1,3 % verrattuna vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan

LAVA Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Liitteet: Yleisraportti 07-2022. liite 7
Henkilöstöraportti 07-2022 liite 8

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Toimeenpano

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 12/22 Paikka: Pappila
---	---	---

108 § KOLEHTISUUNNITELMA SYYSKAUKAUDEKSI 2022

Valmistelija: Jari Kemppainen

Esittelijä: Jari Kemppainen

Esittely: Jumalanpalveluksissa sekä muissa seurakunnallisissa tilaisuuksissa voidaan kerätä kolehti kirkon ja seurakunnan toiminnan sekä niiden tehtävää vastaavien tarkoitusten tukemiseksi (KL 4:2, 2).
Seurakunnassa tulee laatia suunnitelma vuoden aikana koottavista kolehdeista. Kirkkoneuvosto vahvistaa suunnitelman päiväjumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista (KJ 2:8).
Suunnitelma voidaan laatia koko vuodeksi tai työkausittain (talvi-, kesä- ja syyskausi).
Suunnitelman tulee sisältää kirkkohallituksen ja tuomiokapitulin päättämät kolehdit.
Jos kirkkoherra ja kirkkoneuvosto ovat eri mieltä päätettävissä olevia kolehteja koskevasta kysymyksestä, asia on saatettava tuomiokapitulin ratkaistavaksi. KJ 9:7§
Kirkkoherra on laatinut syyskauden kolehtisuunnitelman

su 2.10. Mikkelinpäivä (Enkelien sunnuntai), Jumalan sanansaattajat
Oman seurakunnan musiikkitoiminnalle

su 9.10.18. sunnuntai helluntaista

Kristityn vapaus Ekumeeninen lähetyspyhä. Vapaasti kannettava kolehti yhdelle tai useammalla seurakunnan tukemalle lähetysjärjestölle.

su 16.10.19. sunnuntai helluntaista Rakkauden kaksoiskäskey

Tampereen hiippakunnan kolehti tukee lasten ja nuorten keskinäistä vertaistukea vahvistavan Friendie -kaverisovelluksen kehittämistyötä osana Lasten ja nuorten keskus ry:n yksinäisydentorjuntahanketta.

su 23.10. 20. sunnuntai helluntaista Usko ja epäusko

Kristittyjen yhteiseen työhön oikeudenmukaisen maailman puolesta Vastuuviikon kautta.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry, PL 210, 00131 Helsinki, FI85 1018 3000 0744 03, viite

su 30.10.21. sunnuntai helluntaista, Jeesuksen lähettiläät

Köyhyyden vähentämiseen kehittyvissä maissa Kirkon Ulkomaanavun kautta. Kirkon

Ulkomaanavun säätiö, Eteläranta8 00130, viitenumeroletelo.

su 30.10. Luopioisissa Maaseudun tukihenkilöverkostolle.

la 5.11. Pyhäinpäivä Pyhien yhteys

Pilistveren ystävyysseurakunnalle

su 6.11. Uskonpuhdistuksenmuistopäivä Uskon perustus

Ilmasto- ja ympäristötyön Suomen Lähetysseuran kautta teemalla Pidetään huolta yhteisestä maapallosta. Suomen Lähetysseura, PL 56, 00241 Helsinki. Tilitysohjeet osoitteessa:

www.seurakuntapalvelut.fi

su 13.11. Valvomisen sunnuntai Valvokaa!

Lapsiperheiden vanhempien tukemiseen Lasten ja nuorten keskus ry:n kautta. Lasten ja nuorten keskus ry, Itälahdenkatu 27 A, 00210 Helsinki, FI47 1574 3000 0014 77, viite 3201.

su 20.11. Tuomiosunnuntai (Kristuksen kuninkuuden sunnuntai) Kristus, kaikkeuden Herra

Nimikkokohde: Lähi-idän raamattutyölle Suomen Piipiaseuran kautta

su 27.11.1. adventtisunnuntai Kuninkaasi tulee nöyränä

Pakolaisten auttamiseen Kirkon Ulkomaanavun kautta. Kirkon Ulkomaanavun säätiö,

Eteläranta8 00130, viitenumeroletelo.

su 4.12.2. adventtisunnuntai Kuninkaasi tulee kunniaassa

Nimikkokohteet Medialähetystyötä Turkissa, Japanissa ja Thaimaassa Sanansaattajien kautta.

ti 6.12. Itsenäisyyspäivä Kiitos isänmaasta

Sotainvalidien Veljesliiton, Suomen Sotaveteraaniliiton, Rintamaveteraaniliiton ja Kaatuneitten

Omaisten Liiton hengelliseen työhön Veteraanivastuu ry:n kautta. Veteraanivastuu ry,

Ratamestarinkatu 9 C, PL 600, 00521 Helsinki, FI 83 1555 3000 1109 82.

su 11.12.3. adventtisunnuntai Tehkää tie Kuninkaalle

Lasten hyväksi tehtävään työhön maailmalla Suomen Lähetysseuran kautta teemalla Hyvän elämän edellytykset. Suomen Lähetysseura, PL 56, 00241 Helsinki. Tilitysohjeet osoitteessa:

www.seurakuntapalvelut.fi

su 18.12.4. adventtisunnuntai Herran syntymä on lähellä

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 13/22 Paikka: Pappila
---	---	--

Pakolaistaustaisten kristittyjen varustamiseen lähetystyöhön Lähetisyhdistys Kylväjä ry:n kautta. Lähetisyhdistys Kylväjä ry, PL 188, 01301 Vantaa, FI 57 4405 0010 0212 96, viitenumeralaskuri: <https://www.kylvaja.fi/seurakunnille/tilitykset>)
la 24.12..Jouluaatto, Lupaukset täyttyvät
Pilistveren ystävyysseurakunnalle
su 24.12.Jouluyö Teille on syntynyt Vapahtaja!
Kauneimmat Joululaulut keräykselle
su 25.12.Jouluaamu Nyt Betlehemiin!
Oman seurakunnan diakonia-avustuksiin.
ma 26.12.Tapaninpäivä (2. joulupäivä)Kristuksen todistajat
Nigeriassa tehtävän traumaterapian ja koulutuksen tukemiseen Open Doors Finland ry:n kautta.
Open Doors Finland ry, PL 71, 02701 Kauniainen, FI 92 5720 2320 2102 75, viite 20226.

LAVA

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Liitteet:

Päätösesitys: Kirkkoherra esittää kolehtisuunnitelman hyväksymistä

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Toimeenpano Taloustoimisto, papit, suntiot

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Pälkäneen seurakunnan kirkkoneuvostolle. (KL 24:3)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 14/22 Paikka: Pappila
---	---	---

109 § ILMOITUSASIAT

Valmistelija: Jari Kemppainen

Esittelijä: Jari Kemppainen

Esittely: **Kirkkohallituksen yleiskirjeet:**
24/2022 Seurakuntien ja seurakuntayhtymien (seurakuntatalouksien) talousarvio-ohje
24/2022 liite Seurakuntatalouden talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laatiminen

Kirkon Työmarkkinalaitoksen yleiskirjeet:

Tampereen hiippakunta

Kapitulin brunssi 21.9. klo 9.30-11.30 Pappilanniemi, Sääksmäki
Tervetuloa vaihtamaan ajankohtaisia kuulumisia ja nauttimaan yhteinen ateria. Brunssit ovat avoimia kaikille seurakuntien työntekijöille ja luottamushenkilöille. Hiippakunta tarjoaa brunssin. Ilmoittautuminen hiippakunnan kotisivujen kautta.

Viranhaltijapäätökset ajalta 7.7.-31.8.2022 liite 9

Muut asiat:

Seuraavat kokoukset:

Kirkkoneuvosto: Sovitaan loppuvuoden kokoukset
10.10. klo 17 Pappilassa, 21.11. klo 17 Luopioisissa, 7.12. klo 17 Pälkäneellä.

Kirkkovaltuusto: Su 18.9 Seminaaripäivä, messu klo 10 Pälkäneen kirkossa, kirkkovaltuuston kokous ja seminaariseurakuntatalolla.
Kirkkovaltuusto 15.12. klo 18.

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

110 § OIKAISUVAATIMUSOHJEEN ANTAMINEN

Esittely: Kirkkoneuvoston tekemästä päätöksestä tehdään oikaisuvaatimus kirkkoneuvostolle. (KL 24:3)
Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista (KL 24:9,1)
Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta (KL 24:5)
Tarkemmat ohjeet pöytäkirjanlopussa olevassa oikaisuvaatimusohjeessa

Päätösesitys: Hyväksytään oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 15/22 Paikka: Pappila
---	---	---

111 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

- Päätösesitys:** Puheenjohtaja päättää kokouksen.
- Päätös:** Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.56.
- Muutoksenhaku:** Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivua 16/22 Paikka: Pappila
---	---	--

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pälkäneen seurakunta
Kirkkoneuvosto
5.9.2022 § § 110

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 98,99,100,101,102,103,104,105,106,107,109,110,111

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 108

Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto

Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain (968/1974) 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Edellä mainittua sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä (kirkkolain 6 luvun 72 § 2 momentti).
2. Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla päätökseen, joka koskee väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä (kirkkolain 24 luvun 14 § 2 momentti).
3. Seurakunnan jäsenenä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta päätöksestä, joka koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentti).
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 17/22 Paikka: Pappila
---	---	--

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon. Kansalliset kynnyksarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Pälkäneen seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE

Postiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE

Sähköposti: palkane.srk@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä.

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 18/22 Paikka: Pappila
---	---	--

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Pälkäneen seurakunta

Pälkäneen seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE

Postiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE

Sähköposti: palkane.srk@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näydetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 19/22 Paikka: Pappila
---	---	---

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelin: 010 36 42200

Telekopio: 03-622 3269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Kirkollisvalitus alustusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Tampereen hiippakunnan hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 TAMPERE

Postiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 TAMPERE

Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi

Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:

Postiosoite: **PL 210, 00131 Helsinki**

Käyntiosoite: **Eteläranta 8, 00131 Helsinki**

Telekopio: **09 1802 350**

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 20/22 Paikka: Pappila
---	---	--

osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoihin tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-ohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettua kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 21/22 Paikka: Pappila
---	---	--

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Telekopio: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous 8 / 2022 Pvm 5.9.2022 Kello 17.00 Sivu 22/22 Paikka: Pappila
---	---	---

viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------